

PESCI MARCO

Az Európai Ügyészség együttműködési keretrendszere az Európai Unió igazságügyi szerveivel

ABSTRACT

The organic development of European Criminal Law and the entry into force of the Treaty of Lisbon have opened the path towards the creation of the first investigative and prosecutorial authority with supranational characteristics, which was realised albeit with limited participation from the Member States of the European Union. However, due to the lack of unanimity, the idea to create unified authority from Eurojust foreseen by the Treaty on the Functioning of the European Union has fallen. Since the European Public Prosecutor's Office ('EPPO') is dependent on the national authorities and on the already existing European jurisdictional bodies, it was necessary to create an efficient cooperation framework in order to fruit their decade-long know-how and to secure the effective transfer of information. In this paper, I analyse the cooperation framework of the EPPO with EU justice institutions, such as Eurojust, Olaf, and Europol, through its historical development and its jurisdictional limitations.

Keywords: European Public Prosecutor's Office ■ cooperation ■ Eurojust
■ Olaf ■ Europol

I. BEVEZETŐ GONDOLATOK

Az európai büntetőjog az Európai Unió jogának egyik legfiatalabb területe. Sokáig elképzelhetetlennek tűnt a két jogág egységes kezelése és tárgyalása, mivel éles különbségek voltak megfigyelhetők, mind dogmatikai, mind pedig eljárásjogi szempontból. Az Európai Unió, mint valamennyi nemzetközi szerződésen alapuló intézményrendszer az állami szuverenitás bizonyos elemeinek önkéntes átadásán alapul.^[1] A büntető államhatalmi tevékenység gyakorlása az állami szuverenitás

[1] Bifulco – Nato, 2020, 49.

egyik legfontosabb eleme, annak „utolsó bástyája”,^[2] így a szuverenitás védelme és az eljárások hatékonysága közötti egyensúly megteremtése elengedhetetlen feltételként jelentkezett.^[3] Ebből kifolyólag a büntetőjog területén a szorosabb nemzetközi együttműködés megvalósulása így sokáig váratott magára, fokozatos fejlődésen ment keresztül.

Az Európai Unió által létrehozott intézmények a kezdetekben nem rendelkeztek olyan hatáskörökkel, amelyek lehetővé tették volna az egyes tevékenységekkel szembeni büntetőjogi védelmet,^[4] ugyanakkor az integráció természetéből és folyamatából fakadóan szükségszerűen felmerült az erre irányuló igény. A büntetőjog területén történő igazságügyi kooperáció elsődleges célja így egy olyan hatékony és jogilag szabályozott együttműködési mechanizmus létrehozása volt, amely egyrészt biztosítja az eltérő állami jogrendszerek összeköttetését, másrészt pedig lehetővé teszi az állami szuverenitás által leginkább befolyásolt kiadatás intézményének felállítását.^[5]

Az igazságügyi együttműködés fejlődésének egyik utolsó lépcsőfoka, a szupranacionális vádhatóságnak is tekinthető Európai Ügyészség létrehozásának ötlete már hosszú évtizedek óta megtalálható az európai uniós jogirodalmi, valamint politikai diskurzusok között, ugyanakkor a tényleges megvalósítás sokáig váratott magára.^[6]

Tekintettel arra, hogy a tagállamok évente körülbelül 50 milliárd EUR bevételtől esnek el az Európai Unió gazdasági érdekeit érintő egyes transznacionális bűncselekményekből kifolyólag,^[7] 2017-ben 16 tagállam a megerősített együttműködés^[8] eszközével élve, az uniós csalások elleni hatékonyabb fellépés érdekében az európai büntetőjog továbbfejlesztése mellett tette le voksát az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló Tanácsi Rendelet (a továbbiakban: Rendelet) elfogadásával.^[9]

A Rendelet indoklása kiemeli, hogy korábban a tagállamok kizárólagos joghatóságába tartozott a költségvetést károsító bűncselekmények köre, azonban a nyomozati cselekmények, valamint a tényleges vádemelések sok esetben el-

[2] Farkas, 2001, 7.

[3] Cassese, 2008, 20.

[4] Mitsilegas, 2020, 86.

[5] Miron-Paul, 2022, 10.

[6] Békés – Gépész, 2019, 1.

[7] Malan – Chen, 2021, 55.

[8] Ld. EUR-lex: Megerősített együttműködés. „A megerősített együttműködés az az eljárás, amelynek keretében legalább 9 uniós ország továbbléphet az integrációban vagy együttműködésben egy uniós struktúrába tartozó területen anélkül, hogy más uniós országokat ebbe bevonna. Ez a keret lehetővé teszi számukra, hogy eltérő ütemben és eltérő célok felé haladjanak azokhoz képest, akik nem részesei a megerősített együttműködésnek. Az eljárás célja annak a patthelyzetnek a feloldása, amikor valamely javaslat megvalósítását egyetlen ország vagy országok egy kis csoportja meggátolja, amelyek nem kívánnak részt venni a kezdeményezésben. Az eljárás ugyanakkor nem teszi lehetővé, hogy a Szerződésekben megengedett mértéken túl bővítsék a hatásköröket.”

[9] Az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló 2017/1939 Tanácsi Rendelet (a továbbiakban: Rendelet).

maradtak. Rávilágít továbbá arra, hogy a Rendelet hatálybalépése előtti intézményrendszer által nyújtott lehetőségek – így különösen az információcsere és a koordináció – nem elegendők az összehangolt tagállami fellépéshez. Mindemellett pedig megerősíti, hogy az Európai Csalás Elleni Hivatalnak (a továbbiakban: Olaf) és az Európai Rendőrségi Hivatalnak (a továbbiakban: Europol) ugyan van hatásköre a fentiek tekintetében, azonban hiányzik az önálló nyomozati valamint vádhatósági jogosultság, így az igazságügyi fellépés hatékonysága érdekében indokolt az Ügyészség létrehozása.^[10] Ennek megfelelően az Európai Ügyészség elsődleges feladata nem más, mint az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények elkövetőinek felkutatása, a nyomozás lefolytatása és a gyanúsítottak bíróság elé állítása.^[11]

Annak ellenére, hogy az Ügyészség az Európai Unió legújabb szerve, tevékenysége során nem teljesen önálló, hiszen azt integrálnia kell az Unió már létező intézményrendszerébe és a tagállami együttműködési struktúrákba. Ezt erősíti meg a Rendelet Preambulumának 41. pontja, amely deklarálja, hogy „az Európai Ügyészségnek más uniós intézményekkel és ügynökségekkel is szorosan együtt kell működnie [...]”. Jelen tanulmányban összehasonlító és dogmatikai elemzés által az Európai Ügyészség létrejöttének rövid bemutatását követően, joghatóságának elemzésén keresztül mutatom be az Európai Unió már létező intézményrendszerével, így különösen az Olaffal, az Europollal és az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségével (a továbbiakban: Eurojust) fennálló együttműködési keretrendszerét.

II. AZ EURÓPAI ÜGYÉSZSÉG LÉTREJÖTTÉHEZ VEZETŐ ÚT

Az Európai Unió létrejötte jelentős változásokat eredményezett az európai államok társadalmi, gazdasági és jogrendszeri felépítésében, amely egy rendkívül szoros együttműködést hívott életre a Római Szerződésben és annak módosításaiban részes tagállamok között. A szerződések célkitűzései és azok megvalósítása azonban újabb kihívások elé állította a tagállamokat, amelyek a büntetőjog területén egyaránt jelentkeztek.

1976-ban a TREVI csoport létrejötte jelentette az első komoly lépcsőfokot. A tagállamok bel- és igazságügyi miniszterei megállapodtak a súlyos bűncselekmények elleni egységes fellépés és a tagállami rendőri szervek közötti szorosabb együttműködés megvalósításában.^[12] Az integráció következő lépcsőfoka – a közös piac létrehozása és a belső határok felszámolása – szükségessé tette az igazságügyi együttműködés továbbfejlesztését.^[13] 1985. június 14-én Német-

[10] Rendelet, 2. oldal.

[11] Satzger, 2018, 133.

[12] Bunyan, 1993, 97.

[13] Villányi, 2003, 212.

ország, Franciaország és a Benelux államok megállapodtak a közös határokon történő ellenőrzések fokozatos megszüntetéséről, és aláírták a Schengen I-ként ismert egyezményt, amely hosszú és rövid távú célkitűzéseket határozott meg. Az előbbibe tartozott a résztvevő országok közötti, határellenőrzés nélküli szabad mozgás lehetőségének tényleges biztosítása, amely az 1990. évi Schengeni Végrehajtási Egyezmény – Schengen II – aláírásával valósult meg. A két megállapodás – annak természetéből fakadóan – pedig szükségszerűen érintette a nemzetközi bűnügyi együttműködést is.^[14] Ennek megfelelően rendezték a határokon átnyúló megfigyelés, az operatív együttműködés és az információmegosztás kérdését.^[15]

1993-ban, a Maastrichti Szerződés hatálybalépésével jött létre a közösségi jog hárompilléres szerkezete, amelynek harmadik pillére intézményesítette a bel- és igazságügyi együttműködést.^[16] A harmadik pillér így a közös érdekű ügyek közé emelte – többek között – a nemzetközi jellemzőkkel bíró családok elleni fellépést, a büntetőügyekben történő igazságügyi és az információcserén alapuló rendőrségi együttműködést.^[17] Ugyanakkor az együttműködés keretrendszere továbbra is kormányközi jellemzőkkel bírt.^[18] Az 1997. évi Amszterdami Szerződés emelte be a közösségi jogba a „szabadság, biztonság és jog érvényesülésén alapuló térség” elvét, melynek egyik céljaként került definiálására az önálló bűnügyi együttműködés kialakítása. Ennek mentén, az igazságügyi együttműködés szupranacionális jellemzőkkel történő felruházásának ötlete Mireille Delmas-Marty professzorasszony 1997-ben publikált, *Corpus Juris* című tanulmányában jelent meg.^[19] A tanulmány kiemeli, hogy az eltérő tagállami büntetőjogi jogszabályi környezet nem teszi lehetővé a határokon átívelő családokkal szembeni hatékony fellépés lehetőségét, így javaslatot tesz egy egységes jogszabályi környezet (*single legal area*) létrehozására és az Európai Ügyészség felállítására,^[20] a hangsúlyt a harmonizációval szemben pedig az egységesítésre helyezte. Az integrációval kapcsolatos korabeli politikai nézetekből adódóan a javaslat nem nyert széleskörű támogatást, a szuverenitásukat védő tagállamok az Ügyészségre pedig egyfajta trójai falóként tekintettek.^[21] Nagy Ferenc szavával élve „indokolt különbséget tenni egyrészt a nemzeti jogok egységesítésére, illetve harmonizációjára irányuló törekvések, másrészt a nemzetek feletti saját, *sui generis* európai büntetőjog kialakítására vonatkozó igyekezet között”.^[22] Az Ügyészség pedig egyértelműen az utóbbi kategóriába tartozik.

[14] Klosek, 1999, 619.

[15] Weissensteiner, 2021, 74.

[16] Várnay – Papp, 2016, 58.

[17] Udvarhelyi, 2015, 47.

[18] Horváth, 2007, 512.

[19] Delmas –Vervaele, 2000, 80.

[20] White, 1998, 225.

[21] Spencer, 2017, 370.

[22] Nagy, 2011, 6.

Annak ellenére, hogy a szuverenitásukat féltő tagállamok jelentős ellenállást mutattak a teljesen egységes jogrendszer létrehozásával kapcsolatban, felismerték, hogy a transznacionális bűncselekményekkel szembeni hatékony fellépéshez olyan további intézkedések szükségesek, amelyek a társadalom jelentős részének támogatásával bírnak, és hatékonyan képesek megvédeni az Unió gazdasági érdekeit.^[23] Ennek mentén horizontális jellemzőkkel bíró jogszabályokat fogadtak el és intézményeket hoztak létre, úgy, mint az Olaf, az Eurojust és az Eurojust, vagy például a 2022. évi Tanács-kerethatározat az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról.

A 2007. évi Lisszaboni Szerződés ismételt megnyitotta az Európai Ügyészséggel kapcsolatos diskurzust.^[24] Felszámolta az eddigi hárompilléres rendszert, a rendőrségi és bünyügyi együttműködést az uniós jogba integrálta, mindemellett pedig *expressis verbis* beiktatta az Európai Unió Működéséről szóló Szerződésbe (a továbbiakban: EUMSZ) az Európai Ügyészség létrehozásának lehetőségét.

„Az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények üldözésére a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében elfogadott rendeletekben az Eurojustból Európai Ügyészséget hozhat létre. A Tanács az Európai Parlament egyetértését követően, egyhangúlag határoz.”^[25]

A Lisszaboni Szerződés nyomán, 2013-ban a Bizottság benyújtotta az Európai Parlament számára az Európai Ügyészség létrehozásáról szóló Tanácsi Rendelet tervezetét. Tekintettel arra, hogy a javaslat jelentős mértékben érintette a létező intézményrendszert, egyúttal javaslatot tett annak reformjára is.^[26] A Bizottság erőfeszítései ellenére számos szubszidiaritási aggály – például a pénzügyi érdeket sértő bűncselekmények körének meghatározása, a tényleges intézményi struktúra – merült fel a tagállamok részéről, így a 86. cikk által előírt egyhangúságot nem sikerült elérni. Ezt követően jelentős tárgyalássorozatok kezdődtek a Tanácson belül, és folyamatosan pontosították, illetve finomították az eredeti szövegjavaslatot,^[27] ugyanakkor egyértelművé vált, hogy az egyhangúság elérhetetlen. Ebből kifolyólag, az EUMSZ 20. cikke által biztosított megerősített együttműködés lehetőségével élve, a Tanács 2017-ben 16 tagállam kezdeményezésére elfogadta az Európai Ügyészséget létrehozó Rendeletet.

Az Európai Ügyészségnek jelenleg 22 tagállama van, amelyhez 5 tagállam, köztük Magyarország a mai napig nem csatlakozott.^[28] Magyarország ennek vonatkozásában kifejtette, hogy az adóigazgatást érintő kérdések egyhangú döntéshozatalt igényelnek, így nem tudja támogatni a Rendelet hatálybalépését.

[23] Follow-up Report on the Green Paper on the criminal-law protection of the financial interests of the Community and the establishment of a European Prosecutor, Brussels (2003), 20.

[24] Aden – Sanchez-Barrueco, 2019, 18.

[25] Az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés, 86. cikk.

[26] Udvarhelyi, 2020, 153.

[27] Csordásné, 2016, 122.

[28] A tanulmány hátralévő részében a részes és nem részes tagállam kifejezés az Ügyészségben részes és nem részes uniós tagállamok közötti különbségtételre utal.

Álláspontja szerint a meglévő intézményrendszer – mint például az Eurojust vagy az Olaf – számára biztosított hatáskör elegendő az Unió pénzügyi érdekeit sértő cselekmények kivizsgálásához, így az Ügyészség felállítása a rendszer töredezettségéhez vezethet.^[29] Ugyanakkor az eredetileg távolmaradó Svédország 2019-ben bejelentette csatlakozási szándékát, és folyamatosan vizsgálják annak nemzeti jogalkotási követelményeit.^[30]

III. AZ EURÓPAI ÜGYÉSZSÉG – SZERVEZETRENDSZER, HATÁSKÖR, AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

Az Ügyészség szervezete decentralizált módon épül fel. Központi hivatala az Ügyészi Kollégiumból, az Állandó Tanácsokból, az Európai Főügyészből, az Európai Főügyész helyetteseiből, az európai ügyészekből és az adminisztratív igazgatóból áll. A decentralizált szinten találhatóak meg a delegált európai ügyészek, akik az Állandó Tanácsok szoros felügyelete mellett látják el tevékenységüket.^[31]

Az Ügyészség tárgyi hatáskörét a Rendelet 22. cikke részletezi, amelynek alapján három hatáskörrel rendelkezik.

- Az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás, pénzmosás, aktív és passzív vesztegetés, valamint a hűtlen kezelés az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről szóló 2017/1371 irányelv (a továbbiakban: PIF) alapján, az elkövetési magatartás nemzeti minősítésétől függetlenül. Továbbá az Unió két vagy több tagállamához kapcsolódó, legalább 10 millió EUR szándékos cselekménnyel vagy mulasztással megvalósuló, héaalapú saját forrásokból származó bevételekkel kapcsolatos bűncselekmények.
- Az első bekezdésben foglalt bűncselekmények bünszervezetben történő elkövetése vagy az abban való részvétel, a szervezett bűnözés elleni küzdelemről szóló 2008/841/IB kerethatározat alapján.
- Minden egyéb olyan bűncselekmény, amely elválaszthatatlanul kapcsolódik az első ponthoz.

Míg az első esetben viszonylag könnyedén felsorolhatók azok a tényállások és elkövetési magatartások, amely(ek) alapján az Ügyészség hatásköre megállapítható, addig az utolsónál szükség van egy PIF bűncselekmény elkövetésére is.^[32] Mindebből pedig azt a következtetést vonhatjuk le, hogy az Ügyészségnek lényegében két önálló tárgyi hatásköre van, míg a harmadik azokat támogatja, bővíti.^[33]

[29] Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képvisellete Brüsszel: Magyarország sem támogatja az Európai Ügyészség létrehozását.

[30] Government Offices of Sweden: Statement of Government EU Policy.

[31] Miron-Paul, 2022, 47.

[32] Marín, 2020, 39.

[33] Guerra, 2021, 50.

Az Ügyészségnek a tagállamoktól származtatott joghatósága^[34] abban az esetben állapítható meg, ha a fenti valamely bűncselekményt

- részben vagy egészben egy vagy több tagállam területén követték el;
- ha azt valamely tagállam területén kívül, egy tagállam állampolgára követte el, feltéve, hogy az állampolgárság szerinti tagállam joghatósággal rendelkezik; vagy
- ha az adott tagállam rendelkezik extraterritoriális joghatósággal azon bűncselekmény tekintetében, amelyet a tagállamok területén kívül követett el olyan személy, akire a bűncselekmény elkövetése idején vonatkozott az Unió személyzeti szabályzata vagy alkalmazási feltétele.^[35]

Az Ügyészség hatáskörének gyakorlása érdekében indíthat saját hatáskörű nyomozást, vagy meghatározott feltételek mellett saját hatáskörbe vonhat egy már megindult tagállami nyomozást.^[36] Az Ügyészség hatáskörének gyakorlása esetében az illetékes nemzeti hatóságok ugyanazon büntetendő cselekmény vonatkozásában nem gyakorolhatják saját hatáskörüket.^[37] Ugyanakkor, mint minden intézmény esetében, úgy az Ügyészség tekintetében is oly módon állapítható meg hatékonyságának mértéke, amilyen mértékben hatáskörét gyakorolni tudja, ^[38] ennek tekintetében pedig a létező intézményrendszerrel folytatandó együttműködés kiemelkedő relevanciával bír, amely a Rendelet preambulumban is megjelenik.

A Preambulum rögzíti, hogy az Ügyészség a nemzeti hatóságokra támaszkodik a kényszerintézkedések végrehajtása érdekében, másrészt, a lojális együttműködés elve alapján minden nemzeti hatóságnak és érintett uniós szervnek – így az Eurojustnak, az Europolnak és az Olafnak – együtt kell működnie, és aktívan kell támogatnia nyomozását és vádhatósági eljárását.^[39] Ebből a bekezdésből két fontos következtetés is levonható. Egyrészt az Ügyészségnek nincs és nem is lesz saját végrehajtó szerve, így például a letartóztatási parancsok foganatosításának vonatkozásában a tagállami rendőrségekre van utalva. Másrészt, a párhuzamos joghatóságok megállapításának elkerülése érdekében kifejezetten rögzíti a fenti három intézménnyel való együttműködés szükségességét, amelyek vonatkozásában további részletszabályokat is találhatunk.^[40]

A Rendelet 99. cikkének (1) bekezdése alapján együttműködési kapcsolatokat hozhat létre és ápolhat uniós intézményekkel, szervekkel, a nem részes tagállamokkal, harmadik országokkal és nemzetközi szervezetekkel. A normaszöveg nem részletezi teljes mértékben az együttműködés célját, így az irányulhat operatív, stratégiai vagy adminisztratív tevékenységekre, amennyiben azok

[34] Karsai, 2021, 46.

[35] Rendelet, 23. cikk.

[36] Békés – Gépész, 2019, 43.

[37] Rendelet, 26. cikk.

[38] Winter, 2018, 25.

[39] Rendelet, Preambulum, 69.

[40] Traversa, 2019, 359.

összefüggnek az Ügyészség feladatával. A második bekezdés lehetővé teszi az információcserét, míg a harmadik alapján pedig – az Ügyészi Kollégium jóváhagyását követően^[41] – munkamegállapodásokat köthet az első bekezdésben lévő szervekkel és entitásokkal. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a Rendelet minden egyes alkalommal célhoz és tevékenységhez kötöttséget követel, amelyből egyenesen következtethetünk arra, hogy bármilyen együttműködési forma kizárólag az Ügyészség tevékenységéhez kapcsolódóan valósulhat meg, azon túl nem terjeszkedhet. Az információcserre tekintetében így kizárólag olyan adatok oszthatók meg az Ügyészséggel, amelyek a joghatósága alá tartozó cselekményekhez kapcsolódnak.^[42]

Egy Bizottsági jelentés szerint a már létező európai intézmények szükségesegek, azonban más célt szolgálnak.^[43] Ezt az attitűdöt a Rendelet nyelvezete is tükrözi, amely első olvasatra egyfajta hierarchiát állít fel az együttműködés keretrendszerében. Az Eurojust és az Olaf esetében kölcsönös együttműködésen alapuló szoros kapcsolatról (*close cooperation based on mutual cooperation*), az Europol vonatkozásában szoros kapcsolatról (*close cooperation*), míg – ahogy fent láthattuk – az általános rendelkezések között együttműködési kapcsolatokról (*cooperative relationship*) rendelkezik. Álláspontom szerint azonban a nyelvezetbeli különbségtétel nem a létező intézmények közötti hierarchiára utal, hanem sokkal inkább azoknak az Ügyészség működésében betöltött szerepére és jövőbeli kapcsolatukra.

IV. EUROJUST

Az Ügyészség és az Eurojust kapcsolatának vizsgálata során első körben érdeemes röviden kitérnünk az EUMSZ 86. cikkére, amely az Ügyészséget az Eurojustból hozta volna létre. Tekintettel arra, hogy az ehhez szükséges egyhangúság hiányzott, a Rendelet tárgyalása során három forgatókönyv látott napvilágot: szervezetileg független Ügyészségként jön létre, az Eurojust egy speciális egységként kerül felállításra, vagy az Ügyészség és az Eurojust végső soron összeolvad.^[44] A 86. cikk tényleges elemzése jelen írás tekintetében azonban irreleváns. A két intézmény közötti kapcsolatrendszer szabályozása bármely forgatókönyv esetében szükségszerű lett volna,^[45] amely kétségt kívül igaz a jelenlegi együttes létezésükre is.^[46] Következésképp, az értelmezési kérdések feloldásának kulcsa a komplementaritás.^[47]

[41] Az Európai Ügyészség Belső Eljárási Szabályzata, 66. cikk.

[42] Beckova, 2022, 20.

[43] Follow-up Report on the Green Paper on the criminal-law protection of the financial interests of the Community and the establishment of a European Prosecutor, Brussels (2003), 9.

[44] Erkelens – Pawlik, 2014, 71.

[45] Spiezia, 2018, 134.

[46] Grasso – Illuminati – Sicurella – Allegrezza, 2013, 667.

[47] Winter, 2018, 89.

Az Ügyészség elsősorban a PIF bűncselekményekben kompetens, míg az Eurojust hatásköre jelentősen tágabb.^[48] Az Ügyészség vertikálisan mozogva, elsősorban operatív alapon kapcsolódik be tagállami szinten a nyomozásokba és az eljárásokba, vádemelés esetén pedig ellátja a vádhatósági feladatokat.^[49] Ezzel szemben az Eurojust, horizontális megközelítést alkalmazva, a nemzeti hatóságokat támogatja és koordinálja a transznacionális bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások során,^[50] más szóval az igazságügyi együttműködés támogatójaként jár el.^[51] Ebből pedig arra a következtetésre juthatunk, hogy az Eurojust az Ügyészség egyik legfontosabb partnere lesz,^[52] különös tekintettel a PIF és nem PIF bűncselekmények kapcsolatára, valamint az Ügyészség területi joghatóságára. Az utóbbi kapcsán pedig fontos kiemelnünk azt, hogy az Ügyészségben nem részes tagállamok egyben az Eurojust tagállamai is.^[53]

A két intézmény közötti együttműködést alapvetően három csoportra oszthatjuk.^[54] Intézményi szemszögből – nem kimerítően – az Eurojust volt nemzeti tagjai szerepelnek azok között, akiket az Európai Főügyész kiválasztásával foglalkozó tanácsadó testületbe delegálnak.^[55] A Főügyész és az Eurojust elnöke pedig rendszeresen ülésezik.^[56] Adminisztratív oldalról szemlélve, a Rendelet kiemeli, hogy az Eurojust kérésre igazgatási és erőforrásbéli támogatást nyújt az Ügyészségnek.^[57] Az utolsó, és egyben talán legfontosabb elem pedig az operatív együttműködés csoportja.

A Rendelet Preambuluma *expressis verbis* rögzíti, hogy az Európai Ügyészségnek és az Eurojustnak célszerű az operatív ügyekben történő partnerségi együttműködés.^[58] Itt kifejezett kötelezettséget nem találunk rá, ugyanakkor a Preambulumban rögzített, lojális együttműködésre vonatkozó kötelezettséggel együttesen olvasva a célszerűség más megvilágítást nyer. Ezt az értelmezést támasztja alá a Rendelet 3. cikke is, amely kijelentő módban rögzíti, hogy az Ügyészség együttműködik az Eurojusttal, és igénybe veszi annak támogatását. Az együttműködés keretének és részletszabályainak pontos meghatározása nélkül az operatív együttműködés tényleges megvalósítása, úgy, mint a 100. cikkben példálózó jelleggel rögzített információmegosztás és a határozatok, valamint kölcsönös jogsegélyek végrehajtásának vagy továbbításának támogatása a nem részes tagállamok felé lényegében lehetetlenné válna.

[48] Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségéről (Eurojust) és a 2002/187/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 2018/1727 Rendelet, I. melléklet.

[49] Winter, 2018, 88.

[50] Giuffrida, 2017, 5.

[51] Weyembergh – Armada – Brière, 2015, 261.

[52] Winter, 2018, 89.

[53] Aden – Sanchez-Barrueco, 2019, 83.

[54] Novokmet – Vinković, 2019, 589.

[55] Rendelet, 14. cikk (3) bekezdés.

[56] Rendelet, 100. cikk (1) bekezdés.

[57] Rendelet, 100. cikk (4) bekezdés.

[58] Rendelet, Preambulum, 102.

Az operatív együttműködés kerete ugyan nem taxatív, azonban az nem terjesz-
kedhet túl a vonatkozó jogszabályi kereteken.

A fentieknek megfelelően a két intézmény 2021. február 15-én írta alá Munkamegállapodását, amely részletesen rendezi az információmegosztás, a hatáskör-
gyakorlás és az intézményi együttműködés kérdését.^[59] Ennek kapcsán fontos
kiemelnünk, hogy az Eurojust egyik legfontosabb szerepe a Munkamegállapodás
9. cikkében nyer megvilágítást, amely rögzíti, hogy az Ügyészség felkérheti az
Eurojustot, hogy a nem részes tagállamok vonatkozásában szervezzen koordi-
nációs értekezletet, végezzen koordinált párhuzamos nyomozást, állítsanak
fel közös nyomozócsoportot, vagy oldják fel a konkuráló joghatósági kérdéseket.

Ugyan a megállapodás szövege ismételten feltételes módon fogalmaz, azon-
ban a lojális együttműködés elvéből fakadóan mindkét félnek jóhiszeműen kell
eljárnia, oly módon, hogy a kérést lehetőség szerint teljesíteni lehessen.^[60] Kö-
vetkezésképpen a két intézmény közötti kapcsolatot a szoros operatív együtt-
működés szemüvegén keresztül kell vizsgálnunk,^[61] amely első alkalommal egy
Svédországgal közösen felállított nyomozócsoportban testesült meg.^[62]

V. OLAF

Az Olaf 1999-ben jött létre a csalás, a korrupció és az Európai Unió pénzügyi
érdekeit sértő jogellenes tevékenységek elleni fellépés érdekében.^[63] Az Ügyész-
séggel és az Eurojusttal ellentétben önálló jogi személyiséggel nem rendelkezik,
tevékenységét azonban függetlenül látja el. Végrehajtói jogköre ugyan nincs,
viszont számos egyéb eszköz áll a rendelkezésére vizsgálatának lefolytatása
érdekében: helyszíni szemlét tarthat, tanúkat hallgathat meg, iratbetekintési jo-
gosultággal bír.^[64] Vizsgálatának eredményeként igazságügyi ajánlásokat fogal-
mazhat meg az uniós intézmények, illetve tagállami hatóságok számára. Ebből
következően pedig a tényleges nyomozati cselekmények elvégzésben és a váde-
melésben elsősorban a tagállami hatóságokra van utalva.^[65] Az Ügyészség és az
Olaf lényegében azonos tárgyi hatáskörrel és komplementerrel jellegettel rendel-

[59] Munkamegállapodás az Európai Ügyészség és az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműkö-
dési Ügynöksége (Eurojust) között.

[60] Elsuwege, 2019, 285.

[61] Spiezia, 2018, 134.

[62] European Union Agency for Criminal Justice Cooperation: Eurojust assists in setting up first joint
investigation team with EPPO at request of Swedish authorities.

[63] Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/
EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül
helyezéséről szóló 883/2013/EU számú Rendelet.

[64] White&Case: The Complementary Roles of the European Public Prosecutor's Office and the
European Anti-Fraud Office.

[65] Herlin-Karnell, 2017, 10.

kezik.^[66] A fő különbség, hogy míg az előbbi kizárólag a részes tagállamok területén járhat el, addig az utóbbi valamennyi tagállam területén a PIF bűncselekményekhez kapcsolódó, uniós szintű adminisztratív nyomozásokat folytathat.^[67]

A fentiek fényében a Rendelet szövege kifejezetten rögzíti, hogy az Ügyészségnek és az Olafnak szoros együttműködést kell kialakítania az átfedések elkerülése, illetve komplementer jellegük biztosítása érdekében.^[68] Ennek megfelelően pedig kölcsönös együttműködésen alapuló szoros kapcsolatot alakítanak ki és tartanak fenn.^[69] Az Eurojusttól eltérően a normaszöveg külön hangsúlyozza az információcserét, mint az együttműködés egyik alapelemét, amely a két szerv közel azonos hatásköri terjedelmével magyarázható. A jogszabályi átfedések biztosítása érdekében az Olaf Rendelet módosítása is szükségessé vált.^[70] A tényleges együttműködés – úgymint az információcsere vagy elemzés, az igazgatási vizsgálatok lefolytatása vagy a koordináció – részletszabályainak lefektetése érdekében 2021. július 5-én Munkamegállapodást írtak alá,^[71] amely alapján az együttműködés keretrendszerre négy fő tevékenységi körre osztható.

- Információcsere

A két szerv hatékonyságának fenntartása és növelése érdekében az operatív információcsere történhet önkéntes alapon, kérelemre és kötelező jelleggel. Fontos azonban kiemelni, hogy az egyes információk tartalma nem haladhatja meg a hatásköri és joghatósági korlátokat, egyúttal pedig tiszteletben kell tartani a vonatkozó adatvédelmi előírásokat is.

- Jelentéstétel és ügyátadás

A közös rendelkezések között megjelenik, hogy ugyanabban az ügyben az Olaf nem indíthat párhuzamos nyomozást, és köteles értesíteni az Ügyészséget, amennyiben a joghatóságába tartozó információ birtokába jutna. Amennyiben vizsgálatot indít, úgy az Olaf felajánlhatja komplementervizsgálat indítását vagy operatív támogatás biztosítását. Másrészt, amennyiben az Ügyészség olyan esetről szerez tudomást, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit, azonban annak kivizsgálására joghatósága nincs – külön kiemelve a nem részes tagállamokat –, úgy azt átadhatja az Olaf számára.^[72] Fontos különbség, hogy míg az első eset kötelezettség, addig az utóbbi opcionális. A normaszöveg így egyfajta hierarchikus viszonyt állít fel a két intézmény között, az Ügyészség primátusát deklarálva.

[66] Kolloczek – Gonzalez de Anleo, 2021, 188.

[67] Steven, 2008, 801.

[68] Rendelet, Preambulum, 103.

[69] Rendelet, 101. cikk.

[70] Az Euratom rendeletnek az Európai Ügyészséggel való együttműködés és az Európai Csalás Elleni Hivatal vizsgálati hatékonysága tekintetében történő módosításáról szóló 2020/2223 Rendelete.

[71] Working Arrangement between the European Anti-Fraud Office (“OLAF”) and the European Public Prosecutor’s Office (“EPPO”).

[72] Lažetić, 2020, 195.

- Nyomozati támogatás
Az Olaf szakmai, elemzői, operatív és koordinatív támogatást nyújthat az Ügyészség számára. A korábbiakhoz képest lényegi különbség, hogy mérlegelési jogkörrel bír, azonban a lojális együttműködés követelményeit itt is figyelembe kell vennie.
- Komplementervizsgálat
A komplementervizsgálat lényege, hogy az Ügyészség eljárásával párhuzamosan, külön kérés vagy önkéntes felajánlás alapján az Olaf adminisztratív vizsgálatokat folytat annak érdekében, hogy az esetleges igazságügyi ajánlások megtételével támogassa a vádhatósági eljárást.

Az Ügyészség létrejöttét követően az Olaf jelentősége minden valószínűséggel növekedni fog, az évek során jelentős tapasztalatra tett szert a PIF bűncselekmények területén.^[73] Ahogy arra a Munkamegállapodás is kifejezett lehetőséget biztosít, feltételezhetően azokra az országokra fog elsősorban koncentrálni, akik jelenleg nem vesznek részt az Ügyészség működésében.^[74] Amennyiben ez a helyzet megszűnik, úgy az is elképzelhető, hogy a két intézmény végső soron összeolvad.^[75]

VI. EUROPOL

Az Europol tevékenysége 1994-ig nyúlik vissza, a Kábítoszeregyeség felállításaig.^[76] Az Europol Egyezményt 1995. július 26-án írták alá,^[77] és 1999. július 1-jén kezdte meg működését, melyben az Európai Unió valamennyi tagállama részt vesz. Tárgyi hatásköre^[78] ugyan jelentős eltérést mutat az Ügyészséghez képest, azonban kapcsolatuk fontossága korántsem megkérdőjelezhető, hiszen a PIF bűncselekmények elkövetése során is felmerülhet a korrupció, az információs rendszerek tiltott felhasználása vagy a magas rangú állami tisztviselők érintettsége.

Az Europol elsődleges feladata, hogy támogassa a tagállami hatóságokat a transznacionális bűncselekmények megelőzésében és a vele szemben folytatott harcban. Ennek érdekében pedig adatokat gyűjt, tárol és elemez, egyfajta

[73] Venegoni, 2017, 195.

[74] Karsai, 2021, 56.

[75] Covolo, 2012, 87.

[76] Anderson, 1996, 66.

[77] Az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján az Európai Rendőrségi Hivatal létrehozásáról szóló Egyezmény.

[78] Két vagy több tagállamot érintő terrorizmus, kiberbűnözés, emberkereskedelem, kábítószer-kereskedelem, PIF-bűncselekmények, migránsok csempészése, környezeti bűnözés, pénzmosás, csalás.

adatelemző központként működik.^[79] Közel három évtizedes tevékenysége során jelentős tapasztalatra tett szert a transznacionális bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások tekintetében, így az Ügyészség számára rendkívül hasznos támpontként szolgálhat. Ezt a felismerést lekötve, az EUMSZ 86. cikkének (2) bekezdése külön említi az Europol, mint lehetséges együttműködő partnert.^[80]

A Rendelet a két intézmény közötti kapcsolatra csupán két bekezdést szentel, rögzítve, hogy szoros kapcsolatot alakítanak ki és tartanak fenn, az Ügyészség számára pedig lehetővé kell tennie a hatáskörébe tartozó bűncselekményekre vonatkozó információk elérését. Fontos különbség, hogy az Europol – az Eurojusttól és az Olaf-tól eltérően – nem férhet hozzá automatikusan az Ügyészség ügyviteli rendszeréhez. Konkrét tilalom ennek kapcsán nincs, azonban mindenképp kérvényezni kell, amelynek részletszabályait Rendeleti előírások hiányában Munkamegállapodásban kell a feleknek rendezniük. A két intézmény 2021. január 19-én írta alá Munkamegállapodását, amely rögzíti a kölcsönös információcserére és az elemzési támogatás részletszabályait.^[81]

Együttműködésük fontosságát és hatékonyságát bizonyítja az eddigi legnagyobb összegű, bünszervezetben elkövetett nemzetközi általános forgalmi adó csalás feltárása. 2021 folyamán a portugál delegált európai ügyész kérvényezte az Europol elemzési támogatását, melynek köszönhetően egy több, mint 2.2 milliárd EUR összértékű bünszervezetet számoltak fel, 24 természetes személyt tartóztattak le, és számos ingó és ingatlan vagyont foglaltak le.^[82]

VII. ÖSSZEGLZÉS

Az Európai Büntetőjog organikus fejlődése és a Lisszaboni Szerződés újítása által lehetőség nyílt az első, szupranacionális jellemzőkkel bíró nyomozó- és vádhatóság létrehozására, amely korlátozott tagállami részvétellel ugyan, de megvalósult. Az EUMSZ 86. cikkének értelmezése alapján egyértelműen arra a következtetésre juthatunk, hogy a jogalkotó eredeti célja egy egységes hatóság létrehozása volt, azonban erre nyilvánvaló okokból adódóan nem került sor. Úgy vélem, hogy amint az Európai Unió valamennyi tagállama csatlakozik az Ügyészséghez, úgy a jelenlegi intézményi struktúra fenntartása indokolatlanná válik, különös tekintettel arra, hogy az Eurojust és az Olaf tevékenysége jelentős mértékben egybevágh az Ügyészségével.

[79] Kai, 2018, 567.

[80] "Az Európai Ügyészség hatáskörrel rendelkezik – adott esetben az Europollal együttműködve – az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekmények tetteseinek és részeseinek felkutatására."

[81] Working Arrangement establishing cooperative relations between the European Public Prosecutor's Office and the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation.

[82] EUROPOL: Europol support to EPPO investigation into EUR 2.2 billion VAT fraud scheme.

Ezt a megközelítést erősíti meg a Rendelet szövegezése is, amely a két intézményt a többi közül kiemelve, eltérő súllyal kezeli az Ügyészséggel folytatandó kölcsönös együttműködésen alapuló szoros kapcsolat követelményének felállításával. A teljes tagállami csatlakozás eléréséig azonban szükségszerű a jelenlegi struktúra fenntartása, hiszen a valamennyi uniós tagállamra kiterjedő joghatóság és a PIF bűncselekmények tekintetében szerzett *know how* elengedhetetlen az Ügyészség mandátumának hatékony betöltéséhez. A Rendelet szövegezése során ezt a szükségszerűséget felismerve építették fel az Ügyészségnek az Európai Unió igazságügyi szerveivel létesíthető együttműködési keretrendszerét. A több évtizedes múltra visszatekintő igazságügyi intézményrendszer számtalanszor bizonyította hatékonyságát, így egyik napról a másikra történő felszámolásuk teljes mértékben elképzelhetetlennek tűnik. Ebből kifolyólag az Ügyészség számos további Munkamegállapodást kötött, például az Európai Befektetési Bankkal, az Európai Számvevőszékkal illetve az Európai Bizottsággal.

A Rendelet által biztosított lehetőségek mögött meghúzódó jogalkotói akarat egyértelműen rávilágít az Ügyészség területi joghatóságának korlátaira a nem részes- és harmadik államokkal való együttműködés szükségességének propagálásával, hiszen az információ megfelelő áramlásának biztosítása ezen entitások érintettségének esetében is szükséges. Az információáramlás fontosságát ebben a tekintetben tovább árnyalja, hogy a nem részes tagállamok valamennyi fent ismertetett intézmény működésében részt vesznek, így az Ügyészség esetleges joghatóságának hiányából adódóan egy bűncselekmény gyanúja feltételezhetően nem marad kivizsgálás nélkül. A rendszer hatékonyságát támasztja alá, hogy az Ügyészség 2021-es beszámolója alapján összesen 190 joghatósága alá tartozó esetet osztottak meg partnerei.^[83]

IRODALOM

- Aden, Hartmut – Sanchez-Barrueco, Maria-Luisa – Stephenson, Paul (2019): *The European Public Prosecutor's Office: Strategies for Coping with Complexity*. European Parliament, Strasbourg.
- Anderson, Malcolm (1996): *Policing the European Union: Theory, Law, and Practice*. Clarendon Press, Oxford.
- Beckova, Dominika Marcokova (2022): Relations between the European Public Prosecutor's Office and the Nonparticipating EU Member States. In: Tasev, Hristina Rucheva (ed.): *International Academic Institute Academic Conference Proceedings*. International Academic Institute, Skopje.
- Békés Ádám – Gépész Tamás (2019): Az Európai Ügyészség Hatásköri Szabályozása. Hatékony-e a köztes megoldás? In: *Iustum Aequum Salutare*. 2019/2. sz.
- Bifulco, Raffaele – Nato, Alessandro (2020): *The concept of sovereignty in the EU – past, present and the future*. LUISS Rome, Róma.
- Bunyan, Tony (1993): *Trevi, Europol and the European state*. Statewatch, London.

[83] European Public Prosecutor's Office, 2021 Annual Report. 88.

- Cassese, Antonio (2008): *International Criminal Law*. Oxford University Press, Oxford.
- Covolo, Valentina (2012): From Europol to Eurojust – towards a European Public Prosecutor. Where Does OLAF Fit? In: *EUCRIM*. 2012/2. sz.
- Csordásné Nagy Krisztina (2016): Az Európai Ügyészség jövője. In: *Ügyészek Lapja*. 2016/3-4. sz.
- Delmas-Marty, Mireille – Vervaele, John A. E. (2000.): *The implementation of the Corpus Juris in the Member States*. Intersentia, Antwerpen–Groningen–Oxford.
- Erkelens, Leendert H. – Meij, Arjen W.H – Pawlik, Marta (2014): *The European Public Prosecutor's Office. An Extended Arm or a Two-Headed Dragon?* T.M.C. Asser Press, The Hague, Netherlands.
DOI: <https://doi.org/10.1007/978-94-6265-035-0>.
- EUR-lex: Megerősített együttműködés. (Elérhető: https://eur-lex.europa.eu/summary/glossary/enhanced_cooperation.html?locale=hu. Letöltés ideje: 2023. február 2.).
- European Public Prosecutor's Office, 2021 Annual Report.
- European Union Agency for Criminal Justice Cooperation: Eurojust assists in setting up first joint investigation team with EPPO at request of Swedish authorities. (Elérhető: <https://www.eurojust.europa.eu/news/eurojust-assists-first-joint-investigation-team-epo-swedish-authorities>. Letöltés ideje: 2023. február 2.).
- EUROPOL: Europol support to EPPO investigation into EUR 2.2 billion VAT fraud scheme. (Elérhető: <https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-support-to-epo-investigation-eur-22-billion-vat-fraud-scheme>. Letöltés ideje: 2022. február 2.).
- Farkas Ákos (2001): *Büntetőjogi együttműködés az Európai Unióban*. Osiris Kiadó, Budapest.
- Giuffrida, Fabio (2017): The European public prosecutor's office: King Without Kingdom? In: *CEPS Research Report*. 2017/3. sz.
- Giulio, Illuminati – Giovanni, Grasso – Rosaria, Sicurella – Silvia, Allegranza (2013): *Le sfide dell'attuazione di una procura europea: definizione di regole comuni e loro impatto sugli ordinamenti interni*. Pubblicazioni del centro di diritto penale europeo, Catania.
- Government Offices of Sweden: Statement of Government EU Policy. (Elérhető: <https://www.government.se/speeches/20192/11/statement-of-government-eu-policy/>. Letöltés ideje: 2023. február 2.).
- Guerra, José Eduardo (2021): The Material Competence of the EPPO and the Concept of Inextricably Linked Offences. In: *EUCRIM*. 2021/1. sz.
DOI: <https://doi.org/10.30709/eucrim-2021-004>.
- Herlin-Karnell, Ester (2017): The Robustness of EU Financial Crimes Legislation: A Critical Review of the EU and UK Anti-Fraud and Money Laundering Scheme. In: *European Business Law Review*. 2017/4. sz.
DOI: <https://doi.org/10.2139/ssrn.2816980>.
- Horváth Zoltán (2007): *Kézikönyv az Európai Unióról*. HVG–Orac, Budapest.
- Kai, Ambos (2018): *European Criminal Law*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Karsai Krisztina (2021): *The European Public Prosecutor's Office and Hungary, Challenge or Missed Opportunity?* Transparency International, Berlin.
- Klosek, Jacqueline (1999): The Development of International Police Cooperation within the EU and Between the EU and Third Party States: A Discussion of the Legal Bases of Such Cooperation and the Problems and Promises Resulting Thereof. In: *American University International Law Review*. 1999/4. sz.
- Kollozsek, Nadine – Gonzalez de Anleo, Julia Echanove (2021): The European Anti-Fraud Office and the European Public Prosecutor's Office: A Work in Progress. In: *EUCRIM*. 2021/3. sz.
DOI: <https://doi.org/10.30709/eucrim-2021-028>.

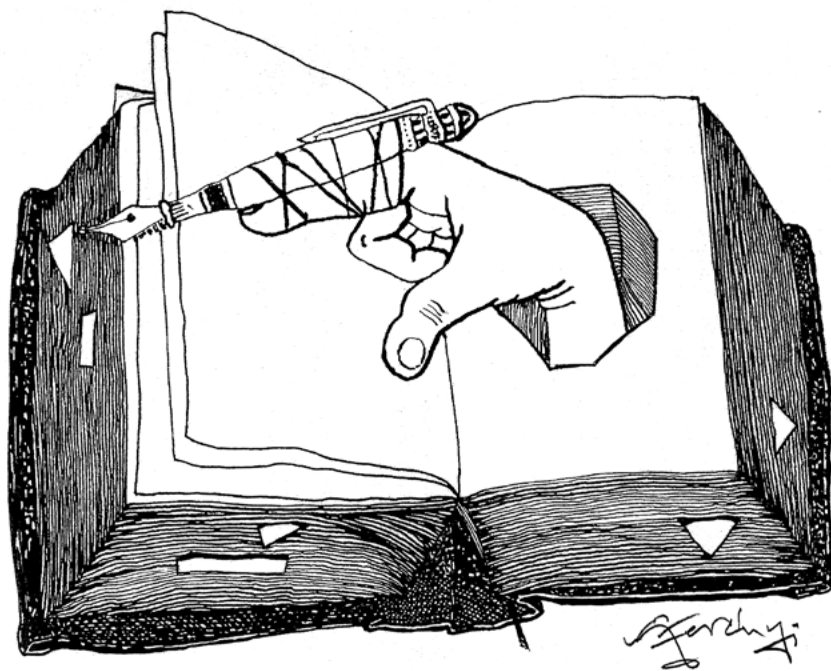
- Lažetić, Gordana (2020): A Short Overview of Some Challenging Issues Regarding the Successful Functioning of the EPP. In: *Hrvatski ljetopis za kaznene znanosti i praksu*. 2020/1. sz.
- Magyarország Európai Unió melletti Állandó Képviselője Brüsszel: Magyarország sem támogatja az Európai Ügyészség létrehozását. (Elérhető: <https://eu-brusszel.mfa.gov.hu/news/magyarorszag-sem-tamogatja-az-europai-uegyeszseg-letrehozasi-nyilatkozta-trocsanyi-laszlo-igazsaguegyi-miniszter-bruesszelben>. Letöltés ideje: 2023. február 2.).
- Malan, Jack – Chen, Ivan (2021): *Impact of Organised Crime on the EU's Financial Interests*. European Parliament's Committee on Budgetary Control.
- Marín, Ángeles Pérez (2020): The European Public Prosecutor's Office Protecting the Union's Financial Interests through Criminal Law: New Challenges for Judicial Cooperation in Spain. In: *EUCRIM*. 2020/1. sz.
DOI: <https://doi.org/10.30709/eucrim-2020-002>.
- Miron-Paul, Chichişan (2022): The Relationship between the EPP and the other Jurisdictional Bodies at the EU Level. In: *International Journal of Legal and Social Order*. 2022/1. sz.
- Mitsilegas, Valsamis: *EU Criminal Law*. Hart Publishing, Oxford.
DOI: <https://doi.org/10.55516/ijlso.v1i1.63>.
- Nagy Ferenc (2011): Az európai büntetőjog fogalmáról. In: *Európai Jog*. 2011/1. sz.
- Novokmet, Ante – Vinković, Zoran (2019): Eurojust and EPP on the Crossroads of their Future Cooperation. In: *EU and Comparative Law Issues and Challenges Series*. 2019/3. sz.
DOI: <https://doi.org/10.25234/eclic/9018>.
- Satzger, Helmut (2018): *International and European Criminal Law*. Hart Publishing, Nomos.
- Spencer, John R. (2017): Who's Afraid of the Big, Bad European Public Prosecutor? In: Leinarte, Emilija – Odudu, Oke (eds): *Cambridge Yearbook of European Legal Studies*. Cambridge University Press, Cambridge.
DOI: <https://doi.org/10.5040/9781472566300.ch-014>.
- Spiezia, Filippo (2018): The European Public Prosecutor's Office: How to Implement the Relations with Eurojust? In: *EUCRIM*. 2018/1. sz.
DOI: <https://doi.org/10.30709/eucrim-2018-013>.
- Steven Brown (2008): *Combating international crime – the longer arm of the law*. Routledge, London.
DOI: <https://doi.org/10.1108/13639510910958262>.
- Traversa, Enrico (2019): I tre principali aspetti istituzionali dell'attività della Procura europea (EPP): legge applicabile, rimedi giurisdizionali e conflitti di competenza. In: *Archivio Penale*. 2019/3. sz.
- Udvarhelyi Bence (2015): Criminal Law Competences of the European Union before and After the Treaty of Lisbon. In: *European Integration Studies*. 2015/11. sz.
- Udvarhelyi Bence (2020): Gondolatok az Európai Ügyészség tárgyi hatásköréről. In: *Miskolci Jogi Szemle*. 2020/1. sz.
- Van Elsuwege, Peter (2019): The Duty of Sincere Cooperation and Its Implications for Autonomous Member State Action in the Field of External Relations. In: Varjú Márton (ed.): *Between Compliance and Particularism: Member State Interests and European Union Law*. Springer, Berlin.
DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-05782-4_13.
- Várnay Ernő – Papp Mónika (2016): *Az Európai Unió Joga*. Wolters Kluwer, Budapest.
DOI: <https://doi.org/10.55413/9789632956114>.
- Venegoni, Andrea (2017): The New Frontier of PFI Investigations: The EPP and Its Relationship with OLAF. In: *EUCRIM*. 2017/4. sz.
DOI: <https://doi.org/10.30709/eucrim-2017-020>.

- Villányi József (2003): Az EU kölcsönös bűnügyi jogsegélyéről szóló egyezményhez kapcsolódó jogalkotási feladatok. In: *Acta Universitatis Szegediensis*. 2003/3. sz.
- Weissensteiner, Monika (2021): Cross-Border Police Cooperation and 'Secondary Movements'. On Reconfigurations in Enforcing Differential Mobility Rights within the Spatial-Legal Schengen Space. In: *Utrecht Law Review*. 2021/4. sz.
DOI: <https://doi.org/10.36633/ulr.779>.
- Weyembergh, Anne – Armada, Inés – Brière; Chloé (2015): Competition or Cooperation? State of Play and Future Perspectives on the Relations between Europol, Eurojust and the European Judicial Network. In: *New Journal of European Criminal Law*. 2015/2. sz.
DOI: <https://doi.org/10.1177/203228441500600207>.
- White&Case: The Complementary Roles of the European Public Prosecutor's Office and the European Anti-Fraud Office. (Elérhető: <https://www.whitecase.com/insight-alert/complementary-roles-european-public-prosecutors-office-and-european-anti-fraud-office#:~:text=While%20the%20EPPO%20will%20take,not%20participating%20in%20the%20EPPO>. Letöltés ideje: 2023. február 2.).
- White, Simone (1998): EC Criminal Law: Prospects for the Corpus Juris. In: *Journal of Financial Crime*. 1998/5. sz.
DOI: <https://doi.org/10.1108/eb025835>.
- Winter, Lorena Bachmaier (2018): *The European Public Prosecutor's Office: The Challenges Ahead*. Springer, Berlin.

JOGFORRÁSOK

- Az Euratom rendeletnek az Európai Ügyészséggel való együttműködés és az Európai Csalás Elleni Hivatal vizsgálati hatékonysága tekintetében történő módosításáról szóló 2020/2223 számú Rendelet.
- Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 883/2013/EU számú Rendelet.
- Az Európai Ügyészség Belső Eljárási Szabályzata.
- Az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről szóló 2017/1939 Tanácsi Rendelet.
- Az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynökségéről (Eurojust) és a 2002/187/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről szóló 2018/1727 Rendelet.
- Az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés.
- Az Európai Unióról szóló szerződés K.3. cikke alapján az Európai Rendőrségi Hivatal létrehozásáról szóló Egyezmény.
- Follow-up Report on the Green Paper on the criminal-law protection of the financial interests of the Community and the establishment of a European Prosecutor, Brussels (2003).
- Munkamegállapodás az Európai Ügyészség és az Európai Unió Büntető Igazságügyi Együttműködési Ügynöksége (Eurojust) között.
- Working Arrangement between the European Anti-Fraud Office ("OLAF") and the European Public Prosecutor's Office ("EPPO").
- Working Arrangement establishing cooperative relations between the European Public Prosecutor's Office and the European Union Agency for Law Enforcement Cooperation.

Szerényi Gábor grafikája